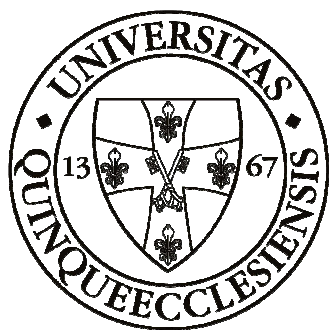

ORSZÁGOS TEHETSÉGNAP

Budapest, Szent Margit Gimnázium
2015. március 28.

Az online mérések előnyei

Révész György
MATEHETSZ TTT
PTE, BTK, Pszichológia Intézet
revesz.gyorgy@pte.hu

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

A Nemzeti Tehetség Program megvalósulása

2015

Forrás:

ÁLLAMI és
CIVIL
megvalósítás

TÁMOP 3.4.5 Tehetséghidak

Nemzeti Kiválóság Program
Campus Hungary Program

EU 2015 – 20

Magyar Géniusz Program fenntartási
időszak

EFOP kiemelt
projekt

TÁMOP 3.4.4B és 3.4.3 –
pályázatos konstrukció

TÁMOP 3.4.4 A - kiemelt projekt
Magyar Géniusz Program

2028

A Nemzeti Tehetség Program megvalósulása

Nemzeti Tehetség Alap:
OKA pályázatok

Nemzeti Tehetség Alap:
OFI, EMET pályázatok,
2015-től az Országgyűlés által megemelt
keretösszeggel

NTP, adó 1%

Forrás:

ÁLLAMI és
CIVIL
összefogás

Nemzeti Tehetségpont;
Budapesti Európai Tehetségközpont

Köznevelési és felsőoktatási törvények tehetségtámogató elemei

Magyar Génius Program → Tehetséghidak

- **Több mint 1300 tehetségpont**
- **kb. 35.000 diák vett részt valamilyen programban**
- **a pedagógustársadalom mintegy 15 %-a vett részt valamelyik képzésen, ez több mint 20.000 főt jelent**

Felfedezettjeink – 2014. Az NTT pályázata

2011 - 14: eddig 106 fő

Ambrus Mira
24 éves - Pécs
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
sport, testnevelés

Baglyas Márton
17 éves - Bonyhád
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
kémia

Csabai Zsolt
26 éves - Szeged
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
molekuláris biológia

Dajka Martin
18 éves - Budapest
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
zene

Forgács András
11 éves - Godólló
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
sakk

Garfield Adrienne
14 éves - Kolozsvár
Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
„Felfedezettjeink” különdíj
matematika

**Jótól jót tanulni - Bonis bona (discere)
2013 → eddig 606fő**

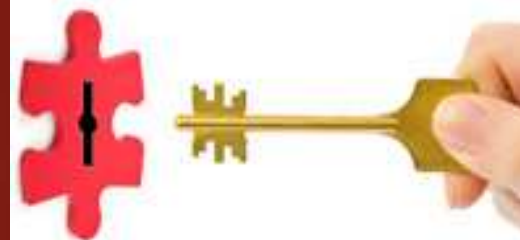

A MATEHETSZ stratégiai céljai 2015-2020

A MATEHETSZ elsősorban az **intellektuális tehetség** kifejlődését és érvényre jutását tekinti céljának, mint amely elsődleges az ország társadalmi, gazdasági, tudományos fejlődésében.

Háttér – miért kell mérni?

1. Mert az emberek különböznek viselkedésükben, alapvető személyiség-jegyeikben és kognitív képességeikben.
2. „Amit nem tudunk megmérni, azon nem tudunk javítani.” (Kelvin)

A hétköznapi és a tudományos megismerés jellegzetességei

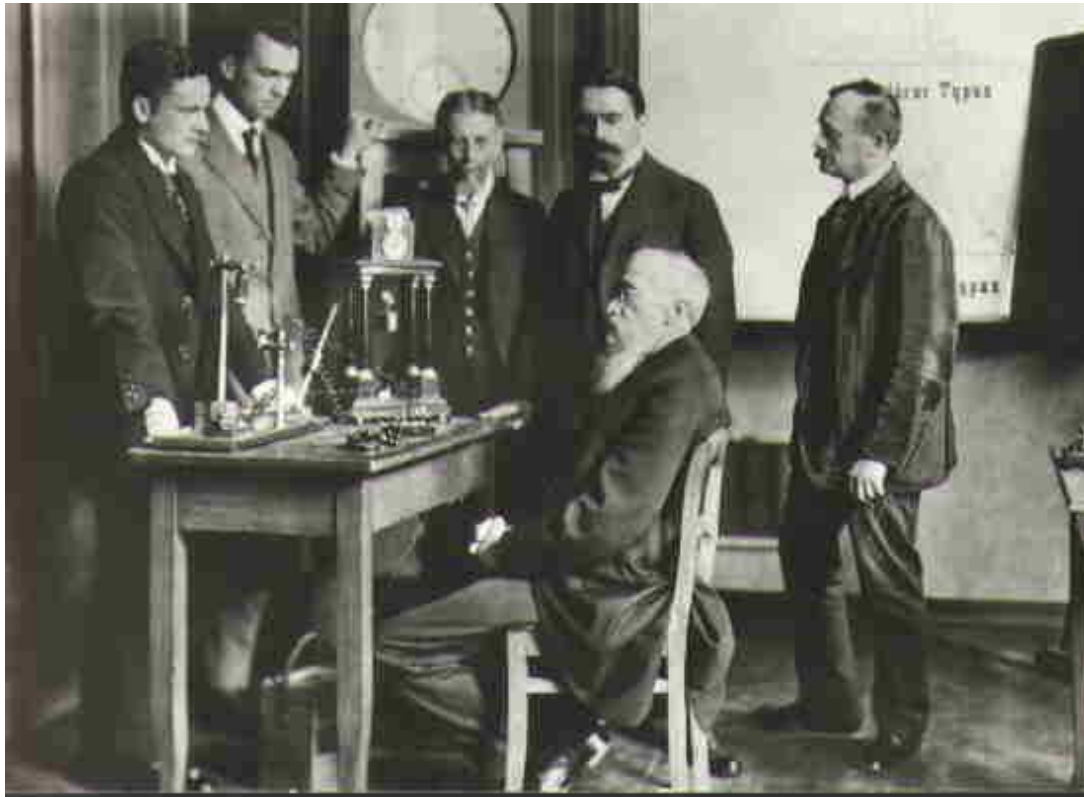
	Hétköznapi megismerés	Tudományos megismerés
Megközelítés	intuíción alapul	empirikus
Eszközök	gyakran nem megfelelően kiválasztottak, pontatlanok	körültekintően kiválasztottak, pontosak
Mérés	nem megbízható és nem érvényes	megbízható és érvényes
Megfigyelés	alkalomszerű, nem kontrollált	szisztematikus és kontrollált
Eredmények bemutatása	szubjektív, gyakran elfogult	objektív, előítélet-mentes
Fogalmak	nem egyértelműek, többjelentésűek	egyértelműen definiáltak, problémacentrikusak
Hipotézisek	nem tesztelhetők	tesztelhetők
Hozzáállás	nem kritikus, elfogadó	kritikus, szkeptikus

(Shaughnessy és Zechmeister, 1994 nyomán)

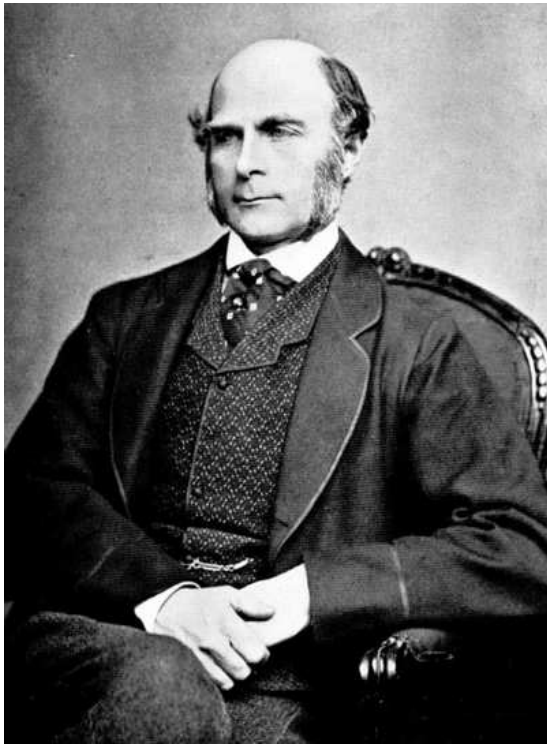
A kísérleti módszer és a mérés tette tudománnyá a pszichológiát is

A kísérleti pszichológia és a pszichofizika: Wundt

Reakcióidő mérés
Wundt lipcsei
laboratóriumában
(1879)

Galton: „Ahol csak tudsz, számolj!”

1822-1911

Darwin unokaöccse, az angol polihisztor Francis Galton, akit mérés megszállottjának tartottak.

Galton az **intellektuális képességek** mérését az érzékelésre és észlelésre alapozta.
➤ Nézetei szerint ezek tekinthetők az intellektus öröklődéséért felelős tényezőkné.

Alan Kaufman
WISC-R, WISC-III,
K-ABC, KABC-II

Charles Spearman
G Factor & specific
abilities in intelligence

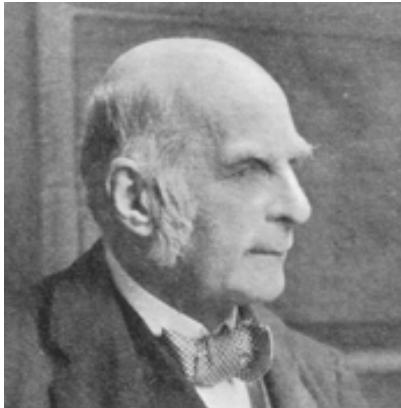
E.L. Thorndike
CAVD IQ Test; Abstract,
Mechanical, Social

Robert Thorndike
Cognitive Abilities Test
Stanford-Binet

Alfred Binet
Binet-Simon
Intelligence Scale

Francis Galton

[Link to Dr. Jesse Smith's website on Intelligence](#)

[Link to Learning Curve website information about intelligence theories](#)

[Practical Assessment, Research & Evaluation Journal \(article Current issues Intelligence . . .](#)

[Link to map of intelligence theorists and test developers over decades](#)

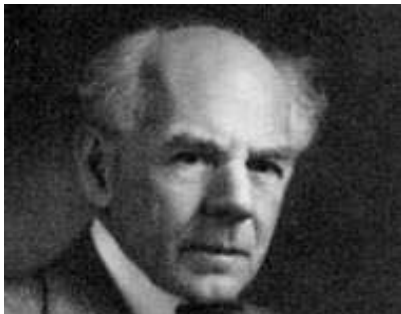
AZ INTELLIGENCIA ELMÉLETÉNEK ÉS MÉRÉSÉNEK NAGY ALAKJAI

[Link to description of basic multiple intelligence theory](#)

[Link to multiple intelligence theory in historical context](#)

[Link to website to assess your own intelligence](#)

[Link to a wild website with all kinds of challenging tests](#)

James M. Cattell
Psychological Corporation
Mental Tests and Measurements

David Wechsler
WISC, WISC-R,
WISC-III, WISC-IV

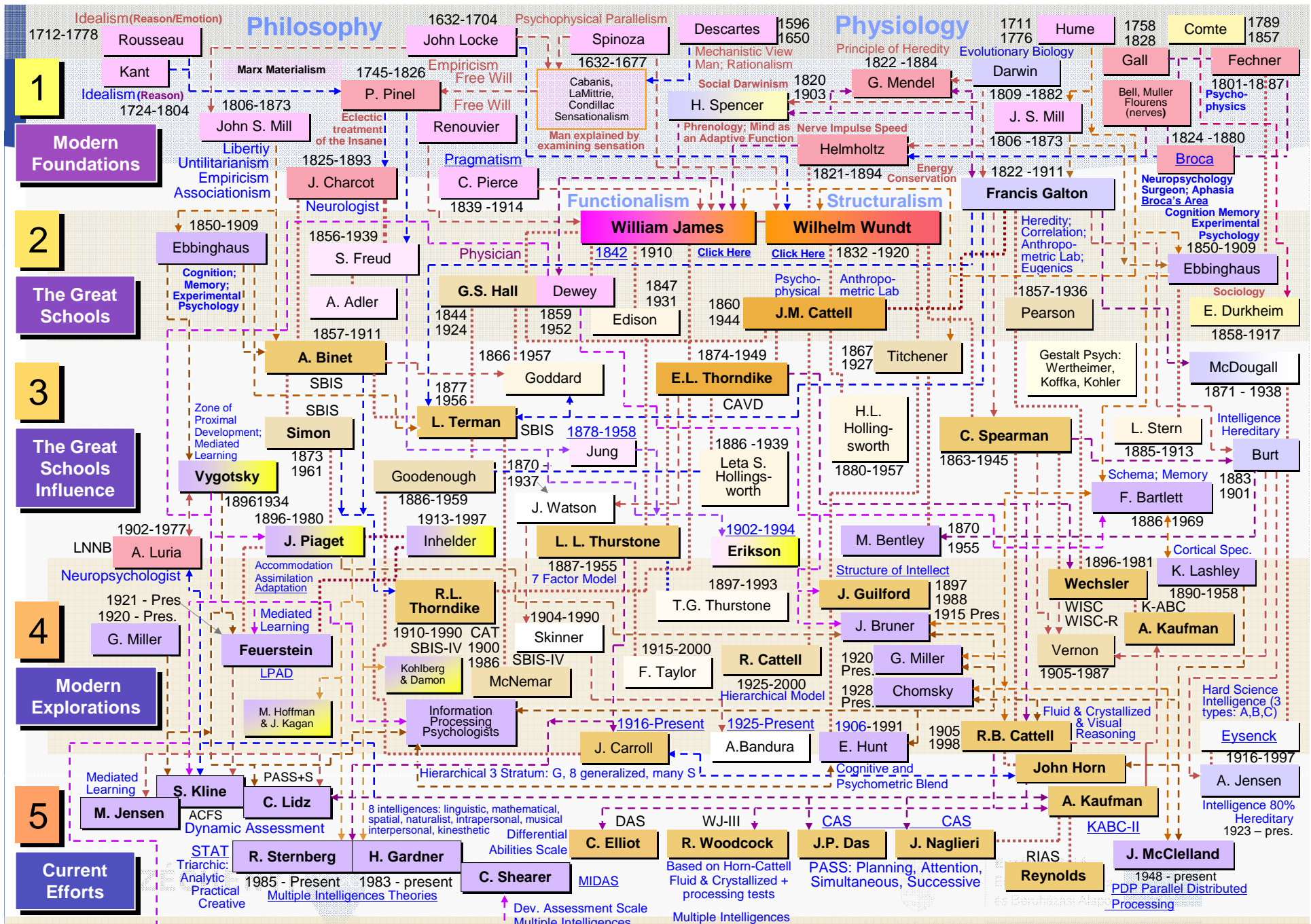
Robert Sternberg
Sternberg Triarchic
Abilities Test

Howard Gardner
Multiple Intelligences
Theorist

Lewis Terman
Stanford-Binet
Intelligence Scale

..... student or assistant of   - - - - - influenced by. Some info drawn from a map created by J. Plucker in 1979; new design created by Vessels in 2004.

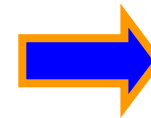
Historical Origins of Psychology, Intelligence Theory, Cognitive Psychology, and Intelligence Testing

A kiváló képességek korán megnyilvánulhatnak...

- Gyors felfogás
- Csillapíthatatlan tudásvágy
- Jó emlékezet
- Gyors előrehaladás az iskolában
- Sokrétű érdeklődés
- Logikus következtetés
- Értelmes kérdezés
- Szokatlanul fejlett szókincs
- Eredetiség
- Jó megfigyelőképesség
- Intelligens társalgás

SZÉCHENYI 2020

**Külön-külön
mindegyik
mérhető...**

**„tehetségmérésben”
hasznosak lehetnek**

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE 13

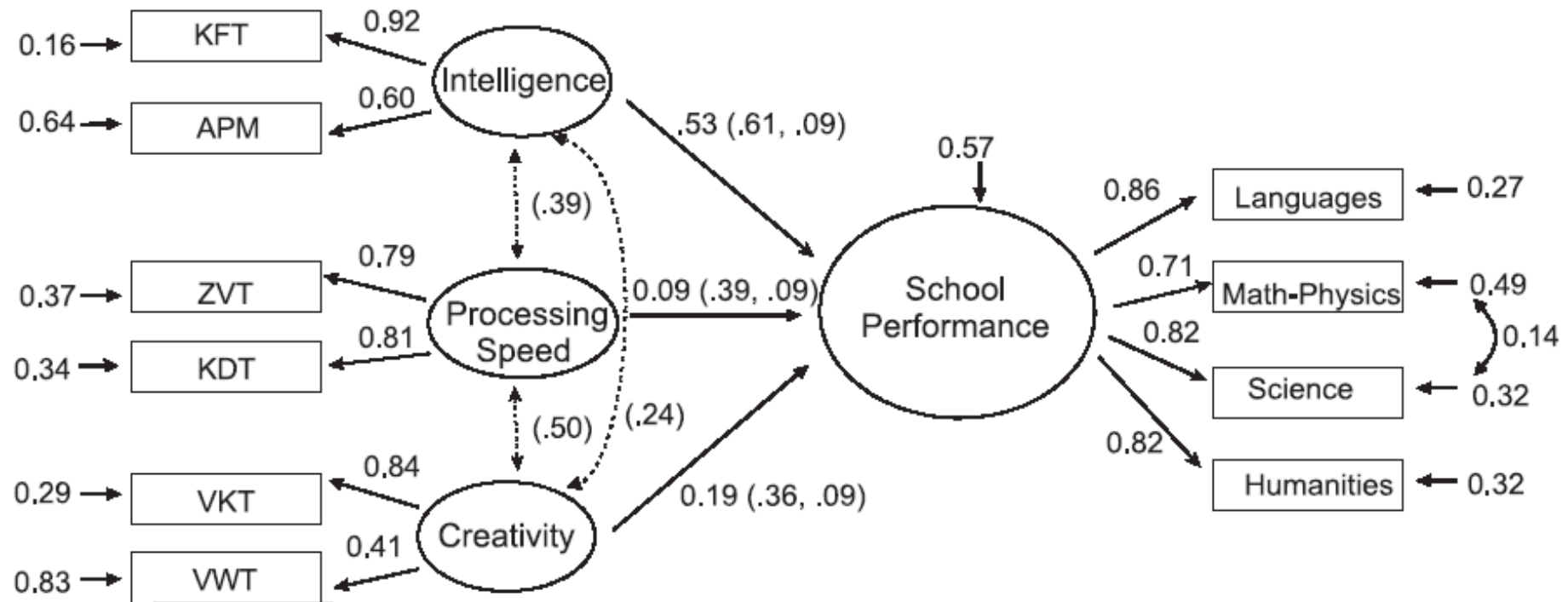
...különböző életkor(ok)ban mutakozhatnak

- Művészi és technikai képességek: **korai életkorban** jelennek meg, de ebből még nem következethető a tehetség kibontakozása
- Tudományos tehetség kialakulása: **ifjúkor** –
  - Kivétel: a matematika, sakk – a produktivitás megjelenésével
- Természettudományi, filozófiai, történeti, nyelvi tehetségek: **ifjúkor végétől** mutatkoznak.

...nem mindig az iskolai teljesítmény mutatja

KFT – kognitív képességek (verbális, numerikus, képi); APM – mint a Raven

ZVT – random elhelyezett számokat összekötni; KDT - kódolás

VKT – verbális kreativitás teszt; VWT – a.m. szokatlan használat teszt

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

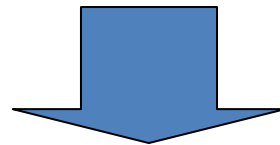

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE 15

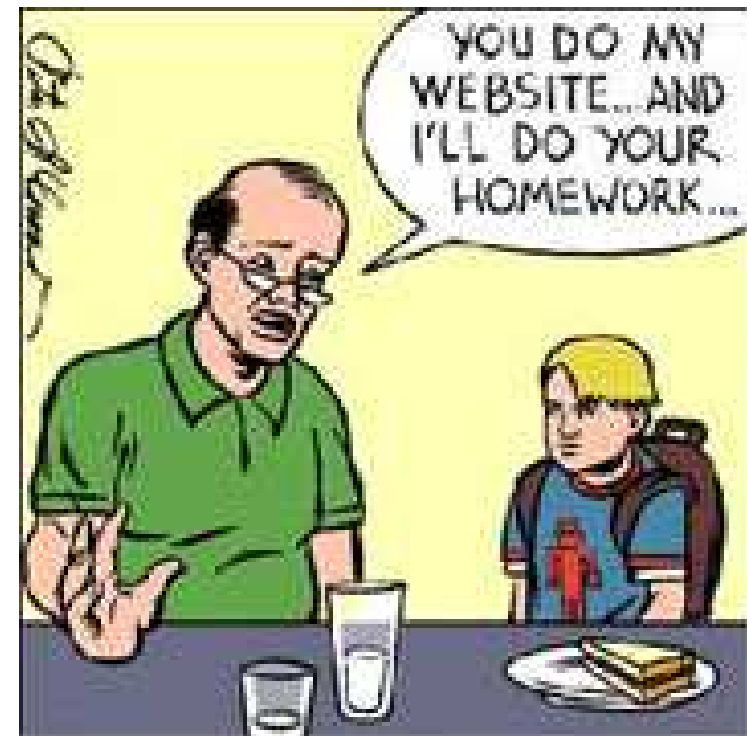
A Z generáció a digitális bennszülöttek világa

A digitális korban megváltozott az információfeldolgozás

A korábbi lépésről-lépésre történő feldolgozás mellett/helyett egyre nagyobb szerepet kap a **gyors holisztikus** téri-vizuális feldolgozás.

Az IKT eszközök lehetővé teszik sok információ gyors, párhuzamos feldolgozását.

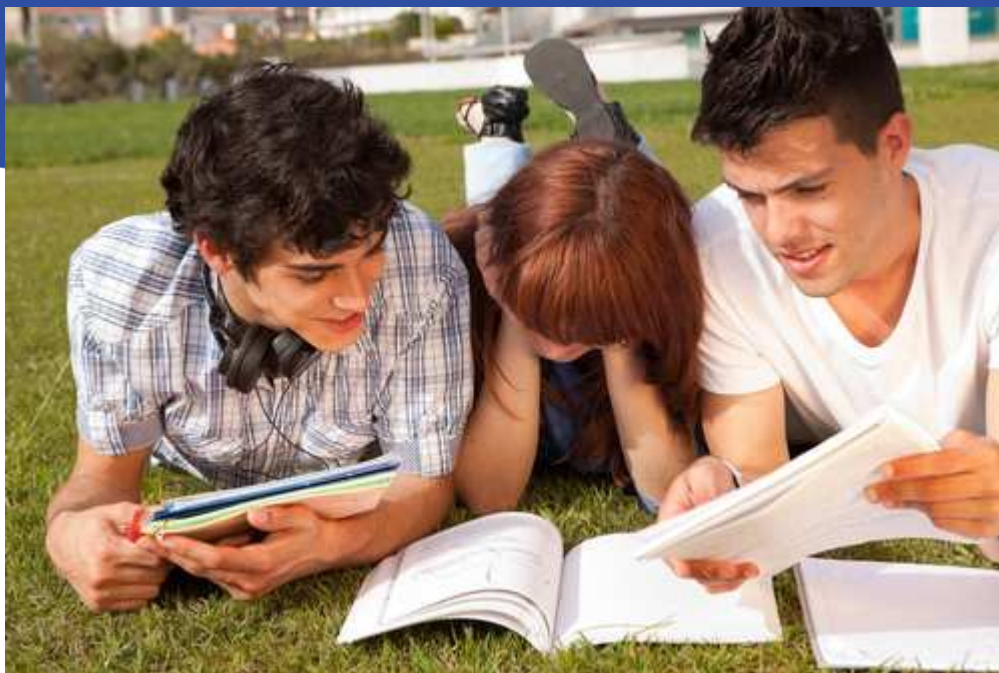

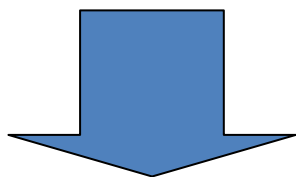
Új mintázatok jelentek meg a kommunikációs tudáshordozókban

Hagyományos	Hálózati
évtizedes kód-tanulás	kevesebb iskola kell
lassú hozzáférési utak, körülményesség	gyorsabban el lehet jutni
linearitás	egyidejűségek
keresési utakat tanítják	keresési utakat keressük
együtt-lét	virtualitás
tudás-tulajdonlási viszony	tudás megosztott
bizonyosság kiharcolt erény	bizonyosság kérdéses, éppen keressük

Pléh, 2001

Homo sapiens

Homo ludens

SZÉCHENYI 2020

Pinczés-Pressing Zsuzsanna, Fülöp Márta, Berkics Mihály, 2015. Verseny győztesek pályakövetése, versenyek és versenyzés

	Faktorok		
	Fejlődés és teljesítmény	Versengés	Megküzdés a kihívásokkal
Boldoggá tesz, ha valamit jobban meg tudok csinálni, mint korábban.	,855		
A jól elvégzett munka boldoggá tesz.	,784		
Örömet találok abban, amikor a dolgokat a lehető legjobban csinálom.	,633		
Örömet okoz, ha javítok saját korábbi teljesítményemen.	,628		
Munkában is, játékban is fontos számomra a győzelem.		,758	
Szeretek másokkal versengeni.		,690	
Fontos nekem, hogy másoknál jobban csináljam meg a feladataimat.		,681	
Keményebben dolgozom, ha másokkal kell versenyeznem.		,627	
Szeretek keményen dolgozni.			,526
Jobban szeretek olyan dolgokat csinálni, amelyekhez komoly hozzáértésre van szükség.			,512
Szeretem, ha sok a dolgom.			,502
Ha egyszer belekezdtem valamibe, kitarok a végéig.			,455

1. Erre született a csibÉSztúra

Fürdők

Gyulára Hévízre Veszprém Bükkre Zala Miskolctapolcára Vas Balfra

Borsod-Abaúj-Zemplén Békés Balatonfüredre Győr-Moson-Sopron

Ha forrástóban szeretnél fürdeni, akkor látogass el
[redacted] , [redacted] megyébe!

Ha a Kőszegi-hegység előterében szeretnél fürdeni, akkor látogass el
[redacted] , [redacted] megyébe!

Ha az ország egyetlen barlangfürdőjében szeretnél fürdeni, akkor látogass el
[redacted] , [redacted] megyébe!

Ha egy vár szomszédságában szeretnél fürdeni, akkor látogass el
[redacted] , [redacted] megyébe!

Ha egy híres szívkórház közelében szeretnél fürdeni, akkor látogass el
[redacted] , [redacted] megyébe!

Fejlesztők: Vitéz Gyöngyvér és pedagógus szakértő munkatársai

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE 20

csibÉSZtúra - fejlesztési szempontok

- **pszichológiailag megalapozott**
- **pedagógiai módszerekhez illeszkedő**
- **NAT kompatibilis** (műveltségterületek, tantárgyak, kerettantervi témakörök), közismereti tárgyak kevert képzési típusú tanítása-tanulás támogatása
- **tankönyv független**
- **korszerű: digitális, multi platform**
- **SMS**

Szisztematikus tapasztalatgyűjtés:

ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium

Molnár Ferenc Általános Iskola

Eszterházy Károly Főiskola Gyakorlóiskolája

Forrás:Sarkadi-Nagy Szilvia

FIGYELD MEG AZ ÁBRÁT! DÖNTSD EL, IGAZAK VAGY HAMISAK AZ ÁLLÍTÁSOK!

EREDMÉNY: 0/4

Ellenőrzés

1. Van olyan hangyalakás, ahonnan minden más lakás megközelíthető.

IGAZ **HAMIS**

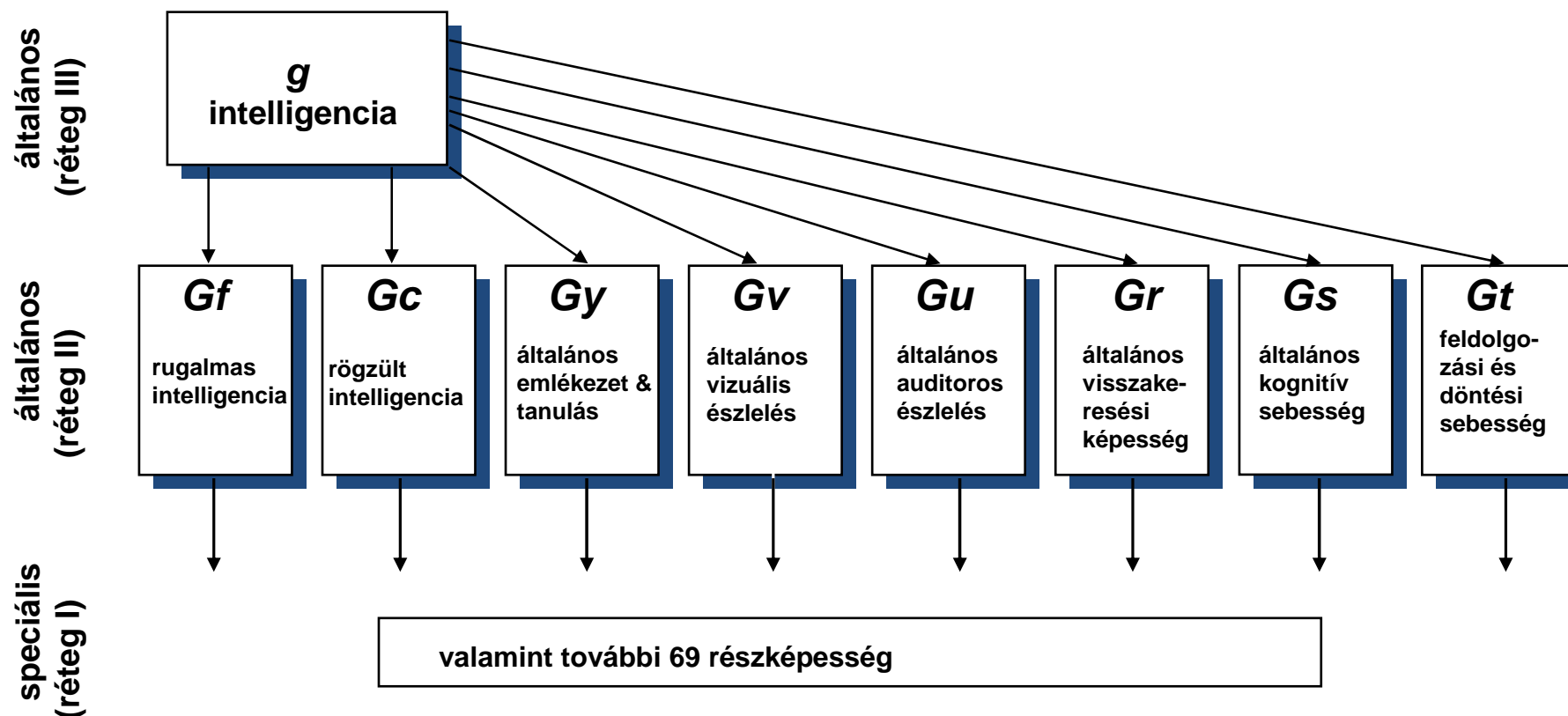
2. Van olyan hangya, amelyik nem tud hazamenni, ha elmegy otthonról.

IGAZ **HAMIS**

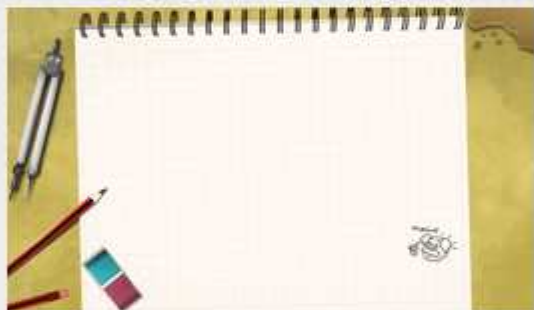
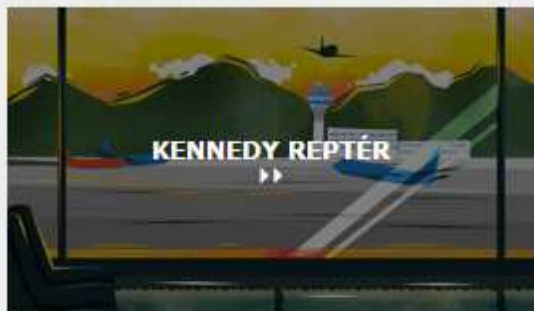
2. Erre születtek a Kognitív játékok

Feladat	Kognitív funkció
1. Régészet Mexikóban	Rövid távú téri emlékezet
2. Hortobágyi Nemzeti Park	Figyelmi váltás
3. Matekfeladat Oxfordon	Számolási sebesség
4. Kennedy reptér	Vizuális emlékezeti terjedelem
5. Riói Karnevál	Kognitív flexibilitás
6. Kínai nagy fal	Mentális elforgatás (3D)
7. Moszkvai babák	Mennyiségi becslés
8. Párizsi divat	Tervezés
9. Indiai zöldséges -	Válaszkontroll
10. Elsősegély csomagok Etiópiában	Vizuális keresés

A Kognitív játékok elméleti háttere Carroll (1993): a kognitív képességek réteg-elmélete

Fejlesztő: Kognitos Kft.

Nyomd meg azt a feliratú gombot, amilyen színű a képernyőn látható szó!

ZÖLD

FEKETE

PIROS

KÉK

ZÖLD

SÁRGA

PONT
19

ÉLET
5

IDŐ
00:13

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

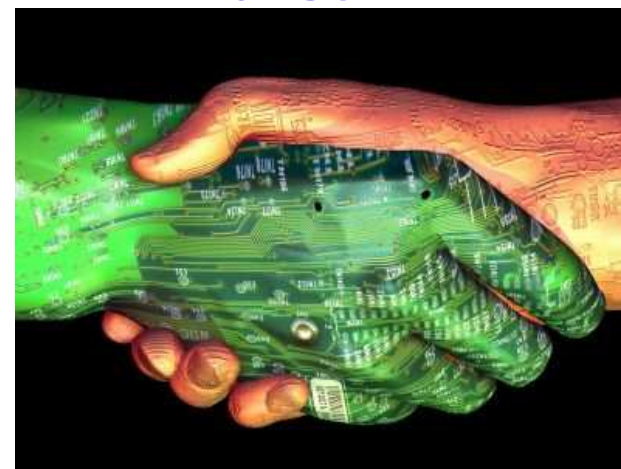
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

26

Eddigi tapasztalatok

Miért szeretik a diákok?

- játékos, szabadon választható;
- igényes vizuális megjelenítés;
- azonnali visszacsatolás értékelés - **érdemjegy nélkül!**
- társas összehasonlítás;
- fejlődési lehetőség, kihívás
- egyszerű, érthető;
- közösségfejlesztő hatás.

SZÉCHENYI 2020

Forrás: Sarkadi-Nagy Szilvia

További lehetőségek

- **egyéni fejlődés megjelenítése**
  - pontosabb, érthetőbb instrukciók
  - vizuális elemek elrendezésének korigálása
  - multimédiás tartalom bővítés (hangjelzések, videók, stb.)
  - adaptivitás

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

